

Centar za strateško upravljanje krizama d.o.o. Podgorica

UPRAVLJANJE U KRIZNIM USLOVIMA: Novi pristupi i strategije

Hotel Hilton, Podgorica – 8. maj 2025.

Predavači na sesiji: mr Dragoljub Šarović, emeritus prof.dr Milan Perović, dr Rdoica Luburić, prof.dr Nikola Fabris i prof.dr Aleksandar Vujović

Uvremenu dramatičnog ubrzavanja promjena, vrtoglavog tehnološko-tehničkog napretka i sveopšte globalne nesigurnosti i neizvjesnosti, Specijalna akademска sesija „Upravljanje u kriznim uslovima: Novi pristupi i strategije“ okupila je, 8. maja 2025. godine u hotelu Hilton u Podgorici, poslenike akademске zajednice, državnih institucija, bankarskog i finansijskog sektora, privrede, sporta i brojnih drugih oblasti. U organizaciji Centra za strateško upravljanje krizama, ova cijelodnevna sesija otvorila je prostor za duboko promišljanje o kompleksnosti savremenih kriza i potrebi za inovativnim, strukturisanim i odgovornim pristupima u njihovom upravljanju.

Strukturisan i misaono intenzivan program

Program je obuhvatio pet izuzetno konceptualno razrađenih i inovativnih prezentacija, dvije moderirane panel-diskusije i brojne neformalne razmjene ideja. Učesnici su analizirali ulogu liderstva, ekternog i internog konteksta, kulture kvaliteta i kulture rizika – jednom riječju, znanja – u kriznim situacijama, propitujući granice između teorije i prakse, intuicije i algoritama, kontrole i adaptacije.

U ime organizatora, skup je otvorio dr Radoica Luburić, osnivač i izvršni direktor Centra, istovremeno i uvodni govornik sa prezentacijom „Principi upravljanja krizama i njihova djelotvornost u eri vještacke inteligencije“. Polazeći od standarda ISO 22361, predstavio je sedam principa upravljanja krizama: upravljanje, strategija, upravljanje rizikom, donošenje odluka, komunikacija, etika i učenje. Kroz prizmu benefit-a, rizika i prilika koje donosi vještacka inteligencija,

Luburić je otvorio ključna pitanja: kako sačuvati čovjeka u sistemima koji sve više „djelaju i razmišljaju“ umjesto nas, i kako osigurati etiku u eri eksponencijalnog rasta ove tehnologije?

Prof. dr Aleksandar Vujović je u izlaganju „Kvalitet i upravljanje krizom“ ukazao na stratešku nužnost integracije upravljanja kvalitetom i rizikom, jer krizni odgovori ne mogu biti efektivni ukoliko su sistemi internih procesa slabi ili nedovoljno preventivno vođeni. Izlaganje je naglasilo važnost liderstva, organizacione kulture i uvođenja principa stalnog poboljšanja kao temelja za otpornost.

Treća prezentacija pod nazivom „Sinergija kvaliteta, vještacke inteligencije i teorije haosa u poslovanju“, autorski rad profesora emeritusa dr Milana J. Perovića i mr Dragoljuba Šarovića, unijela je snažan teorijsko-filosofski ugao. Polazeći od koncepta haotičnih sistema i teorije bifurkacija, predavači su istakli kako najmanje promjene u početnim uslovima mogu izazvati lančane efekte i destabilizaciju sistema. Upravo u toj tački nastaju

Učesnici Specijalne akademske sesije u Sali hotela Hilton u Podgorici

je potreba za novim paradigmama – gdje intuicija, iskustvo i matematički modeli djeluju zajedno.

U drugom dijelu sesije, prof. dr Nikola Fabris je kroz predavanje „Pouke i naučene lekcije iz ekonomskih i finansijskih kriza“ dao komparativnu i dubinsku analizu tri velike krize: Velike depresije, naftne krize 1970-ih i globalne finansijske krize iz 2008. godine. Izlaganje je ukazalo na ulogu ranih indikatora, značaj fiskalno-monetarne sinergije i potrebu sistemskog nadzora, kao i na činjenicu da su krize, koliko god bile destruktivne, istovremeno i veliki test otpornosti, generator promjena i prilika koje se moraju iskoristiti.

Završno izlaganje dr Radoice Luberića „Učenje u krizi i učenje iz krize: Model upravljanja krizom u se-

dam koraka“ zaokružilo je sesiju predstavljanjem originalnog, integrativnog i univerzalnog modela upravljanja krizom – visoko fleksibilnog i otvorenog za dalja preispitivanja, poboljšanja i inoviranja. Model se temelji na tri dinamične faze: znanje, akcija, učenje, pokazujući da ključ uspješnog odgovora na krizu leži u uspješnom upravljanju promjenama, razmišljanju i razumijevanju, a prije svega u sinergijskim efektima principa upravljanja kvalitetom, rizikom i krizama – osnaženih vještackom inteligencijom i kulturom stalnog poboljšavanja.

Dijalog, razmjena i zajedničko učenje

Značajan doprinos sesiji dali su i moderirani diskusioni paneli na teme

„Kako unaprijediti kvalitet upravljanja krizom?“ i „Jeste li spremni za nove krize?“, gdje su razmatrane institucionalne slabosti, izazovi koordinacije i potreba za međusektorskom saradnjom. Učesnici su se saglasili da su znanje, kultura, kompetentnost i lični integritet, te ujamno povjerenje i poštovanje, zajedništvo, posvećenost i komunikacija – ključni za uspješan odgovor na krizu. Upravo ta

ljudska dimenzija – spremnost na dijalog i zajedničko učenje – predstavlja najvredniji resurs u vremenu sveopšte nesigurnosti i neizvjesnosti.

Zaključak

Specijalna akademska sesija u potpunosti je ispunila i nadmašila profesionalnu i intelektualnu očekivanja. Utemeljena na multidisciplinarnosti, otvorenosti i znanju, ova sesija je dodatno osnažila ulogu Centra za strateško upravljanje krizama kao nezavisnu, stručnu i naučnu platformu visokog kredibiliteta – pokretača dijaloga, visoko respektabilnog i nezaobilaznog aktera u ovoj oblasti – široko otvorivši prostor za buduće edukativne, istraživačke i praktične inicijative.

Fotografija učesnika za završetak sesije: Upravljanje u kriznim uslovima – Novi pristupi i strategije